

Meloni gaat Rutte vertellen dat je bootvluchtelingen al bij hun vertrek moet tegenhouden

Posted on 4 maart 2023 by Willy Hemelrijk

Komende woensdag 8 maart reist premier Mark Rutte af naar Rome voor een gesprek met de Italiaanse premier Giorgia Meloni. Daarbij zal, zeker zo vlak voor de Statenverkiezingen van 15 maart, zeker ook de vluchtelingencrisis ter sprake komen, want daar kampt Italië evenzeer mee als Nederland. En Rutte zal de kiezers willen tonen hoezeer het hem menens is om aan die crisis een einde te maken.

Rutte wil er zelfs voor naar Rome reizen en in gesprek gaan met Meloni, over wie hij in september, toen zij net tot premier van Italië was verkozen, nog zei dat 'waakzaamheid' was geboden, waarschijnlijk vanwege Meloni's rechtse gedachtegoed.

Op een speciale EU-top in Brussel op 9 februari heeft de Europese Raad ook al overlegd over de migratieproblemen. De Europese leiders hebben toen afgesproken dat ze de buitengrenzen beter gaan versterken: meer geld, betere samenwerking,

dat soort vage plannen. Zelfs de beruchte muur langs de oostgrens werd genoemd, maar dat was nog een brug te ver. Toch schuift de EU hiermee ietsje in de richting van Orbans Hongaarse plannen.

Pushbacks zijn illegaal

Rutte is tijdens die top ook voorzichtig richting de Italiaanse premier Meloni geschoven. Hij heeft koffie – nee, espresso! zei hij – met haar gedronken en hij meent dat het wantrouwen daarmee verdwenen is. Hij legde niet uit waardoor dat wantrouwen dan voorheen wederzijds was ingegeven, maar het zal wel met het geld te maken hebben dat Italië voortdurend van de EU verlangt en dat de noordelijke EU-landen dan pas na enig tegenstribbelen ophoesten.

Op 8 maart zien Rutte en Meloni elkaar dus weer. En dan zal Meloni natuurlijk om hulp vragen voor de bewaking van haar kustlijn, die immers ook Mark Ruttes buitengrens is, sinds de EU de binnengrenzen niet meer handhaaft.

De EU-organisatie Frontex moet de EU-buitengrenzen bewaken en illegale immigratie voorkomen, maar is niet in staat de lange Italiaanse kustlijn te beschermen. Bovendien mogen de Frontex-schepen de bootjes met immigranten niet terugsturen naar waar ze vandaan komen. Zulke 'pushbacks' zijn illegaal.

Artsen zonder Grenzen

Meloni wil graag dat de EU haar helpt de immigratiestroom over zee te beteugelen. Ze heeft afspraken gemaakt met de Libische regering en betaalt die – ook met Europees geld – om vluchtelingen al bij hun vertrek te onderscheppen en in Libische kampen op te sluiten.

Toch wagen nog altijd veel schepen de overtocht, niet alleen vanuit Libië, maar ook vaak vanuit Turkije. Organisaties als Artsen zonder Grenzen nemen op zee vluchtelingen over van de mensensmokkelaars en varen met die migranten – zeer tegen de zin van de Italiaanse regering – naar Italiaanse havens.

Meloni laat die hulpschepen dan eerst dagen of weken de haven niet in en kissebist met de kapiteins over welke zieke vluchtelingen wel van boord mogen, en welke gezonde jonge mannen op zee moeten blijven, waarbij volgens de hulporganisaties sprake is van illegale pushbacks. Alle media-aandacht moet andere vluchtelingen in

Turkije of Noord-Afrika ervan weerhouden om de reis te ondernemen.

Dublin-akkoord oneerlijk voor grenslanden

Maar na weken geharrewar mag zo'n schip dan toch de haven in, staan de vluchtelingen op de kade, en gaan de beelden de hele wereld over. Dat Meloni zo'n Nederlands of Duits schip dan een paar weken aan de ketting legt en 10.000 euro boete oplegt, maakt weinig indruk. Merkwaardigerwijs redt de Italiaanse kustwacht, zonder veel ophef, onverdrotene vluchtelingen van zee, maar dan wel pas als ze de kust zijn genaderd.

Meloni pleit ervoor dat de bootvluchtelingen die door hulporganisaties van zee worden gehaald niet op de Italiaanse kusten blijven, maar linea recta naar het land worden overgebracht van de vlag waaronder het hulpschip vaart. Dat is een maatregel die in EU-verband moet worden genomen.

Een EU-afspraken uit het verleden die heel ongunstig uitpakt voor de mediterrane EU-landen is het Dublin-akkoord. Dat voorziet erin dat vluchtelingen worden opgenomen in het eerste land binnen de EU waar ze voet aan de grond zetten. Alle landen langs de oostelijke en zuidelijke buitengrenzen van de EU vinden dit begrijpelijkerwijs een oneerlijk akkoord. Toch is er ook tijdens de EU-top van 10 februari niet aan getornd.

Alleen wordt de soep blijkbaar niet zo heet gegeten, want vrijwel alle vluchtelingen die de overvolle Nederlandse asielzoekerscentra weten te bereiken, zijn eerst door een hele rits andere Europese landen gereisd. Daarheen terugsturen gebeurt in de praktijk nauwelijks.

Heftige verwijten

Vorige week zijn meer dan zestig vluchtelingen, onder wie veel kinderen, bij Cutro in het Zuid-Italiaanse Calabrië verdronken toen hun scheepje 100 meter voor de kust op de klippen liep. De Italiaanse media tonen een foto van een bekende Pakistaanse voormalige hockeyster en voetbalster die tot de slachtoffers behoort. In haar officiële jasje met de Pakistaanse vlag erop, de revers vol gewonnen speldjes, kijkt ze glimlachend de camera in. Ze is na haar scheiding, zonder haar dochtertje, op weg gegaan naar Europa voor een betere toekomst.

De nieuwe Italiaanse oppositieleider van de Partito Democratico, Elly Schlein, maakt de regering heftige verwijten over deze zeeramp. De kustwacht had beter moeten oppassen en het scheepje al veel eerder moeten onderscheppen. Frontex had immers eerder gewaarschuwd dat het bootje op weg was naar Italië. Schlein wil dat de regering het decreet intrekt waarmee zij de hulporganisaties probeert tegen te werken.

Maar de kustwacht laat weten dat er geen enkel noodsignaal van het bootje is gekomen. Niemand heeft het noodnummer gebeld. Waarschijnlijk hebben de mensensmokkelaars hun passagiers gedwongen alle telefoons uit te zetten, om zo onder de radar van de kustwacht te blijven. Pas toen de lichamen het strand op spoelden werd duidelijk wat er gebeurd was.

Geen boetekleed

Meloni is niet van plan het boetekleed aan te trekken. In het tv-programma *Cinque Minuti* (5 minuten) spreekt ze – welbespraakt als ze is, ze leest niks van papiertjes voor – haar ontzetting uit, maar ze betoogt ook direct dat dit soort schipbreuken niet de schuld is van haar regering. Zulke rampen kunnen alleen op de kusten van Turkije en Noord-Afrika voorkomen worden. Hoe meer mensen daar van wal steken, des te meer mensen de kans lopen te verdrinken.

Humaan is niet ze op zee van hun bootjes halen, zoals de hulporganisaties doen, maar ze bij hun vertrek al tegenhouden, zet Meloni. Daartoe moet de EU zich bereid verklaren. Daartoe moet de EU stappen zetten. Meloni vraagt de Europese Commissie en de Raad om onmiddellijk te handelen naar wat in de Raad is afgesproken.

Dit zijn zo ongeveer de lijnen waarlangs het gesprek met Mark Rutte op 8 maart zal verlopen.

[Willy Hemelrijk](#) schrijft regelmatig over de Italiaanse politiek voor **Wynia's Week**.

De **donateurs maken Wynia's Week**. U zorgt er als donateur voor dat ons onafhankelijke magazine twee keer per week en 104 keer per jaar kan verschijnen. Doneren kan op verschillende manieren, kijk **[HIER](#)**. **Hartelijk dank!**